RNI No. MAHBIL /2009/31733

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष ९, अंक ९७(४)] बुधवार, सप्टेंबर ६, २०२३/भाद्रपद १५, शके १९४५ [पृष्ठे १०, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक १९२

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ६ सप्टेंबर, २०२३.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक. व्हीओसी-२०१५/प्र.क्र.२९६/व्यशि-१.—भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाद्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत काढलेले विद्यमान सर्व नियम, आदेश किंवा संलेख यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, महाराष्ट्र शासनाच्या कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामधील शासकीय कार्यालयांतील व शासकीय संस्थांमधील संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, सह संचालक, प्रशिक्षण-नि-प्रशिक्षणार्थी-सह सल्लागार किंवा सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण-नि-सह प्रशिक्षणार्थी सल्लागार किंवा संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा सहायक संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी किंवा सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा उप प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा निरीक्षक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा परीक्षा नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (कनिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदांच्या सेवा प्रवेशाचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत :-

१. या नियमांस, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामधील पदे (गट- अ) (राजपत्रित) (सेवाप्रवेश) नियम, २०२३ असे संबोधण्यात यावे.

२. या नियमांत, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ आवश्यक नसेल तर,—

(क) "नियुक्ती प्राधिकारी" याचा अर्थ, शासकीय कार्यालयातील व शासकीय संस्थांमधील संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, सह संचालक, प्रशिक्षण-नि-प्रशिक्षणार्थी-सह सल्लागार किंवा सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण-नि-सह प्रशिक्षणार्थी सल्लागार किंवा संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा सहायक संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी किंवा सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदांवरील नियुक्तीसाठी माननीय मुख्यमंत्री आणि प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा उप प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा निरीक्षक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा परीक्षा नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (कनिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदांवरील नियुक्तीसाठी कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागाचे मंत्री, असा आहे ;

(ख) "आयोग" याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, असा आहे ;

(ग) "पदवी" याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापीठाची अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्रातील पदवी किंवा तिच्याशी समतुल्य असल्याचे शासनाने घोषित केलेली इतर कोणतीही अर्हता, असा आहे ;

(घ) "संचालनालय" याचा अर्थ, शासनाच्या कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, असा आहे ;

(ङ) "पदोन्नतीची पात्रता" याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी काढलेले नियम, शासन निर्णय किंवा आदेश यांमध्ये पदोन्नतीसाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तीनुसार असलेली पदोन्नतीची पात्रता, असा आहे ;

(च) "शासन" याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे.

३. संचालनालयातील, संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदावरील नियुक्ती, सह संचालक, प्रशिक्षण-नि-प्रशिक्षणार्थी-सह सल्लागार किंवा सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण-नि-सह प्रशिक्षणार्थी सल्लागार किंवा संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, हे पद धारण करणाऱ्या आणि या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून सामायिक ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तींच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

४. संचालनालयातील सह संचालक, प्रशिक्षण-नि-प्रशिक्षणार्थी-सह सल्लागार किंवा सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण-नि-सह प्रशिक्षणार्थी सल्लागार किंवा संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, या पदावरील नियुक्ती एकतर ,—

(क) उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, हे पद धारण करणाऱ्या आणि या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून सामायिक ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल; किंवा

(ख) आयोगाद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, व खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.—पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.

(ख) कमाल वयोमर्यादा.- पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी सत्तेचाळीस वर्षे पूर्ण व मागास प्रवर्गातील असलेल्या व्यक्तींसाठी पन्नास वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.- अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्र यामधील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी.

(तीन) अनुभव.- नियम ४ (ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली अर्हता धारण केल्यानंतर, शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणतेही निगम किंवा इतर कोणतीही संस्था यामधील पंधरा वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतका व्यावसायिक किंवा अध्यापन किंवा प्रशासकीय संवर्गातील कामाचा अनुभव.

५. नियम ४ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर, पदोन्नती व नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ७०:३० असे राहील :

परंतु आणखी असे की, पदोन्नतीद्वारे नियुक्ती देण्याकरिता योग्य व्यक्ती उपलब्ध झाली नाही तर, नियुक्ती प्राधिकारी, पदोन्नतीने नियुक्ती करण्याकरिता विहित केलेले प्रमाण शिथिल करून नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्ती करू शकेल.

६. संचालनालयातील उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदावरील नियुक्ती एकतर,—

(क) प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा सहायक संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी किंवा सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, हे पद धारण करणाऱ्या आणि या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून सामायिक ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईलः

परंतु, हे नियम प्रसिद्ध होण्यापूर्वी निम्न संवर्गात नियुक्त केलेले अधिकारी, सध्या ते धारण करीत असलेल्या शैक्षणिक अर्हतेनुसार पदोन्नतीसाठी पात्र राहतील. तथापि, या नियमांच्या प्रसिद्धीपासून निम्न संवर्गात नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यांनी पदोन्नतीसाठी नियम ६ (ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण करणे आवश्यक असेल; किंवा

(ख) आयोगाद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, व खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.- पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.

(ख) कमाल वयोमर्यादा.- पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी पंचेचाळीस वर्षे पूर्ण व मागास प्रवर्गातील असलेल्या व्यक्तींसाठी अठ्ठेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.- अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्र यामधील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी.

(तीन) अनुभव.- नियम ६ (ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली अर्हता धारण केल्यानंतर शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणतेही निगम किंवा इतर कोणतीही संस्था यामधील व्यावसायिक किंवा अध्यापन किंवा प्रशासकीय संवर्गातील कामाचा दहा वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतका अनुभव.

७. नियम ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर, पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ७५:२५ असे राहील :

परंतु आणखी असे की, जर पदोन्नतीसाठी योग्य व्यक्ती उपलब्ध झाली नाही तर, नियुक्ती प्राधिकारी, पदोन्नतीने नियुक्ती करण्याकरिता विहित केलेले प्रमाण शिथिल करून नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्ती करू शकेल.

८. संचालनालयातील प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा सहायक संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी किंवा सचिव, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (वरिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदावरील नियुक्ती, प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा उप प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा निरीक्षक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा परीक्षा नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (कनिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा हे पद धारण करणाऱ्या आणि या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या, व्यक्तींमधून, सामायिक जेष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

९. संचालनालयातील प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा उप प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा निरीक्षक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण किंवा परीक्षा नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, गट-अ (तांत्रिक) (कनिष्ठ) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा या पदांवरील नियुक्ती एकतर,—

(क) मुख्याध्यापक, गट-ब (तांत्रिक) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा किंवा प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा उप प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था किंवा सहायक प्रशिक्षणार्थी सल्लागार, गट-ब (तांत्रिक) (राजपत्रित), महाराष्ट्र शिक्षण सेवा हे पद धारण करणाऱ्या आणि या पदावरील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या व्यक्तींमधून, सामायिक ज्येष्ठतेच्या आधारे, योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल ;

परंतु, हे नियम प्रसिद्ध होण्यापूर्वी निम्न संवर्गात नियुक्त केलेले अधिकारी, सध्या ते धारण करीत असलेल्या शैक्षणिक अर्हतेनुसार पदोन्नतीसाठी पात्र राहतील. तथापि, या नियमांच्या प्रसिद्धीपासून निम्न संवर्गात नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यांनी पदोन्नतीसाठी नियम ९ (ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण करणे आवश्यक असेल; किंवा

(ख) आयोगाद्वारे घेण्यात येणाऱ्या स्पर्धात्मक परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस करण्यात आलेल्या, व खालील निकष पूर्ण करणाऱ्या उमेदवारांमधून, नामनिर्देशनाद्वारे :—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.- पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलेल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे पूर्ण.

(ख) कमाल वयोमर्यादा.- पद भरतीच्या जाहिरातीत नमूद केलल्या अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकास मागास प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तींसाठी बेचाळीस वर्षे पूर्ण व मागास प्रवर्गातील असलेल्या व्यक्तींसाठी पंचेचाळीस वर्षे पूर्ण.

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.- अभियांत्रिकी किंवा तंत्रशास्त्र यामधील किमान द्वितीय श्रेणीतील पदवी.

(तीन) अनुभव.- नियम ९(ख) (दोन) मध्ये नमूद केलेली अर्हता धारण केल्यानंतर शासकीय किंवा निमशासकीय किंवा खाजगी आस्थापना किंवा कोणतेही निगम किंवा इतर कोणतीही संस्था यामधील व्यावसायिक किंवा अध्यापन किंवा प्रशासकीय संवर्गातील कामाचा सात वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतका अनुभव.

१०. नियम ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर, पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ५०:५० असे राहील :

परंतु आणखी असे की, जर पदोन्नतीसाठी योग्य व्यक्ती उपलब्ध झाली नाही तर, नियुक्ती प्राधिकारी, पदोन्नतीने नियुक्ती करण्याकरिता विहित केलेले प्रमाण शिथिल करून नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्ती करू शकेल.

११. नियम ४, ६ किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेली व्यक्ती, दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी परिविक्षाधीन असेल. सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या स्वेच्छानिर्णयाने परिविक्षा कालावधी एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल. व्यक्तीने, शासनाच्या परिविक्षा धोरणानुसार, परिविक्षा कालावधी (वाढविलेल्या कालावधीसह) समाधानकारकरित्या पूर्ण करणे आवश्यक असेल, आणि विहित केलेल्या विभागीय परीक्षा, कोणत्याही असल्यास, उत्तीर्ण करील, आणि विहित प्रशिक्षण, कोणतेही असल्यास, पूर्ण करील. शासनाच्या परिविक्षा धोरणानुसार परिविक्षा कालावधी, (वाढविलेल्या कालावधीसह) पूर्ण करण्यात निष्फळ ठरल्यास किंवा परिवीक्षा कालावधीमध्ये विहित केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास किंवा विहित केलेले प्रशिक्षण पूर्ण न केल्यास त्याची/तिची सेवा समाप्त केली जाण्यास पात्र असेल.

१२. (१) नियम ३, ४, ६, ८ किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, पदोन्नतीपूर्वी हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा या दोन्ही परीक्षांसंदर्भात शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा अगोदरच उत्तीर्ण केलेली असणे अथवा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळविलेली असणे आवश्यक राहील.

(२) नियम ४, ६ किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीने, अगोदरच हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, तीने, त्याबाबतीत शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार, नियुक्तीनंतर विहित काल मर्यादित हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करणे आवश्यक राहील. ती व्यक्ती, या परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत, वार्षिक वेतन वाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदांवरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१३. (१) नियम ३, ४, ६, ८ किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त करावयाची व्यक्ती, उक्त पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी तिला संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, त्याबाबतीत शासनाने वेळोवेळी केलेल्या नियमांनुसार किंवा आदेशांनुसार विहित केलेले संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करणे आवश्यक राहील.

(२) नियम ४, ६ किंवा ९ मध्ये नमूद पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने, तिला संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, याबाबतीत शासनाने वेळोवेळी विहित केलेले असे संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र, नियुक्तीनंतर विहित काल मर्यादेत धारण करील, अन्यथा, ती व्यक्ती, ते प्रमाणपत्र धारण करीपर्यंत, वार्षिक वेतन वाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदावरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१४. (१) नियम ४, ६, किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्तीसाठी शिफारस केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५च्या तरतुदींनुसार आणि याबाबत शासनाने वेळोवेळी केलेले अन्य कोणतेही नियम, आदेश किंवा कोणतेही संलेख यांनुसार लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन सादर करण्याच्या दिनांकाला दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असणारी व्यक्ती, शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अपात्र असेल.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, जर तिला नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असल्याचे सिद्ध झाले तर, ती व्यक्ती, शासकीय सेवेतील उक्त पदावर कायम राहण्यासाठी अपात्र असेल.

१५. नियम ३, ४, ६, ८ किंवा ९ मध्ये नमूद केलेल्या पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती, संपूर्ण महाराष्ट्रात बदलीसाठी पात्र असेल.

१६. कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियुक्तीनंतर, शासनाने वेळोवेळी केलेले कोणतेही नियम, आदेश किंवा निर्णय यांमध्ये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती देखील अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. नामदेव कोंडीबा भोसले,
शासनाचे सह सचिव.

SKILLS, EMPLOYMENT, ENTREPRENEURSHIP AND INNOVATION DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400032, dated the 6th September 2023.

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No.VOC-2015/C.R.296/VE-1.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all the existing rules, orders or instruments issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the post of Director, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Joint Director, Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Joint Director, Vocational Education and Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Director, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Deputy Director, Vocational Education, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Principal, Government Industrial Training Institute or Assistant Director, Vocational Education and Training or District Vocational Education & Training Officer or Secretary, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education & Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Principal, Government Industrial Training Institute or Vice Principal, Government Industrial Training Institute or Inspector, Vocational Education and Training or Controller of Examinations, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group–A (Technical) (Junior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Government Offices and Government Institutes, in the Directorate of Vocational Education and Training under the administrative control of the Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the post in the Directorate of Vocational Education and Training (Group-A) (Gazetted) (Recruitment) Rules, 2023.

2. In these rules, unless the context requires otherwise,—

(*a*) "Appointing Authority" means the Honourable Chief Minister for appointment to the post of Director, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Joint Director, Training *cum* Joint Apprenticeship Advisor or Joint Director, Vocational Education and Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Director, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education & Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Deputy Director, Vocational Education, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, Principal, Government Industrial Training Institute or Assistant Director, Vocational Education & Training or District Vocational Education and Training Officer or Secretary, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, and the Minister of Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department for appointment to the post of Principal, Government Industrial Training Institute or Vice Principal, Government Industrial Training Institute or Inspector, Vocational Education and Training or Controller of Examinations, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education & Training, Group–A (Technical) (Junior) (Gazetted), Maharashtra Education Service in the Government Offices and Government Institutes ;

(*b*) "Commission" means the Maharashtra Public Service Commission;

(*c*) "Degree" means a Degree in Engineering or Technology of a statutory university or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto;

(*d*) "Directorate" means the Directorate of Vocational Education and Training under the administrative control of the Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation Department of the Government;

(*e*) "Eligibility for promotion" means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified for promotion in rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;

(*f*) "Government" means the Government of Maharashtra.

3. Appointment to the post of Director, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Directorate shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular service on the post of Joint Director Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Joint Director, Vocational Education and Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Director, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, on the basis of common seniority, from amongst the persons holding the said posts.

4. Appointment to the post of Joint Director Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Joint Director, Vocational Education and Training cum Joint Apprenticeship Advisor or Director, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education & Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Directorate shall be made either,—

(*a*) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular service on the post of Deputy Director, Vocational Education, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, on the basis of common seniority, from amongst the persons holding the said posts; or

(*b*) by nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(*i*) *Age limit*.—

(*A*) *Lower Age Limit*.- eighteen years completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*B*) *Upper Age Limit*. - forty-seven years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and fifty years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*ii*) *Minimum Educational Qualification*.—

Degree in Engineering or Technology at least in second class.

(*iii*) *Experience*.- A work experience of Professional or Teaching or Administrative Cadre of not less than Fifteen years after possessing a qualification mentioned in rule 4 b (ii) in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.

5. Appointment to the post mentioned in rule 4 shall be made by promotion and nomination, in the ratio of 70:30, respectively :

Provided that, if a suitable person is not available for promotion, the Appointing Authority may make appointment by nomination by relaxing the ratio prescribed for appointment by promotion.

6. Appointment to the post of Deputy Director, Vocational Education, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Directorate shall be made either,—

(*a*) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular service on the post of Principal, Government Industrial Training Institute or Assistant Director, Vocational Education and Training or District Vocational Education and Training Officer or Secretary, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education

Service, on the basis of common seniority, from amongst the persons holding the said posts;

Provided that the officers appointed in the lower cadre prior to the publication of these rules shall continue to be eligible for promotion according to the educational qualification they hold at present. However, from the publication of these rules, the officers appointed in the lower cadre will be required to possess the educational qualification mentioned in 6(b) (ii) for promotion; or

(*b*) by nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(*i*) *Age limit*.—

(*A*) *Lower Age Limit*.—eighteen years completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*B*) *Upper Age Limit*.- forty-five years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty-eight years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*ii*) *Minimum Educational Qualification*.-

Degree in Engineering or Technology at least in second class.

(*iii*) *Experience*.- A work experience of Professional or Teaching or Administrative Cadre of not less than Ten years after possessing a qualification mentioned in rule 6 (*b*) (*ii*) in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.

7. Appointment to the post mentioned in rule 6 shall be made by promotion and nomination, in the ratio of 75:25, respectively :

Provided that, if a suitable person is not available for promotion, the Appointing Authority may make appointment by nomination by relaxing the ratio prescribed for appointment by promotion.

8. Appointment to the post of Principal, Government Industrial Training Institute or Assistant Director, Vocational Education and Training or District Vocational Education and Training Officer or Secretary, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group-A (Technical) (Senior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Directorate shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years continuous service on the post of Principal, Government Industrial Training Institute or Vice Principal, Government Industrial Training Institute or Inspector, Vocational Education and Training or Controller of Examinations, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group – A (Technical) (Junior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, on the basis of common seniority, as per the common seniority list of persons holding the said posts.

9. Appointment to the post of Principal, Government Industrial Training Institute or Vice Principal, Government Industrial Training Institute or Inspector, Vocational Education and Training or Controller of Examinations, Maharashtra State Board of Skill, Vocational Education and Training, Group – A (Technical) (Junior) (Gazetted), Maharashtra Education Service, in the Directorate shall be made either,—

(*a*) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion and having not less than three years regular and continuous service on the post of Head Master, Government Technical High School or Centre, Group-B (Technical) (Gazetted), Maharashtra Education Service,or Principal, Government Industrial Training Institute or Vice Principal, Government Industrial Training Institute or Assistant Apprenticeship Advisor, Group-B (Technical) (Gazetted), Maharashtra Education Service, on the basis of common seniority,

from amongst the persons holding the said posts;

Provided that the officers appointed in the lower cadre prior to the publication of these rules, shall continue to be eligible for promotion according to the educational qualification they hold at present. However, from the publication of these rules, the officers appointed in the lower cadre will be required to possess the educational qualification mention in rule 9 (*b*) (*ii*) for promotion;

or

(*b*) by nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely:-

(*i*) *Age limit*.—

(*A*) *Lower Age Limit*.- eighteen years completed as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*B*) *Upper Age Limit*.- forty-two years of age completed for the persons not belonging to reserved categories and forty-five years completed for the persons belonging to reserved categories as on the last date of receipt of applications as per advertisement for recruitment to the post.

(*ii*) *Minimum Educational Qualification*.—

Degree in Engineering or Technology at least in second class.

(*iii*) *Experience*.- A work experience of Professional or Teaching or

Administrative Cadre of not less than Seven years after possessing a qualification mentioned in rule 9 (b) (ii) in the Government or Semi-Government or private establishments or any Corporation or any other institute.

10. Appointment to the post mentioned in rule 9 shall be made by promotion and nomination, in the ratio of 50:50, respectively :

Provided that, if a suitable person is not available for promotion, the Appointing Authority may make appointment by nomination by relaxing the ratio prescribed for appointment by promotion.

11. The Person who has been appointed to the posts stated in rule 4, 6 or 9 by nomination shall be under probation for a period of 2 years. The probation period can be extended by 1 year at the discretion of the Competent Authority. A person shall be required to complete probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of the Government and shall pass the prescribed Departmental Examination, if any, and completion of prescribed training, if any. In the event of failing to complete the probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of Government or in the event of not clearing the Departmental Examination prescribed during the probation period or in the event of not completing the prescribed training, his/her services shall be liable to be terminated.

12. (*1*) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 6, 8 or 9 by promotion shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations before getting promoted to the said post.

(*2*) A person appointed to the post mentioned in rule 4, 6 or 9 by nomination shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

13. (*1*) A person to be appointed to the post mentioned in rule 3, 4, 6, 8 or 9 by promotion shall possess a certificate of Computer Operations prescribed by rules or orders issued in that behalf by the Government, from time to time, unless he has been exempted therefrom before getting promoted to the said post.

(*2*) A person appointed to the post mentioned in rule 4, 6 or 9 by nomination shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has been exempted from possessing such Certificate of Computer Operations, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.

14. (*1*) A person recommended for appointment by nomination to the post mentioned in rule 4, 6 or 9 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Small Family Declaration) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(*2*) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(*3*) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

15. A person appointed to the post mentioned rule 3, 4, 6, 8 or 9 shall be liable for transfer all over Maharashtra.

16. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

DR. NAMDEO KONDIBA BHOSALE
Joint Secretary to Government.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.